

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 05 august 2019 și deciziei Colegiului penal la Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, declarat de condamnatul

Grătianu Valeriu XXX, născut la XXX,
domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de recurs în anulare de la 05.03.2020 până la 24.06.2020.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în anulare în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia Sediul Rîșcani din 05 august 2019, Grătianu Valeriu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (3) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale, cu aplicarea sancțiunii complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

S-a explicat, că în temeiul art. 64 alin. (31) Cod penal, Grătianu Valeriu, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, dacă o achită în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

S-a aplicat în privința lui Grătianu Valeriu Vasile măsura preventivă sub formă de obligare de nepărăsire a țării până la intrarea în vigoare a prezentei sentințe

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Grătianu Valeriu, la 28 octombrie 2017, aproximativ pe la ora 02.10, fiind posesor al permisului de conducere de categoria „B”, conducând automobilul de model „VAZ 21043”, cu n/î „XXX”, deplasându-se pe str. Șevcenko din or. Rîșcani, a fost stopat de către inspectorul inferior de patrulare al Regimentului de patrulare „Nord” a INP a IGP a MAI, Topalo Andrian. În timpul verificării actelor, șoferul Grătianu Valeriu a fost suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, fapt din care cauză, polițistul Topalo Andrian i-a solicitat lui Grătianu Valeriu să fie supus testării alcooloscopice cu ajutorul alcooltestului „Drager”, în vederea stabilirii concentrației de alcool în aerul expirat, cât și să-i fie prelevate probe biologice în cadrul examenului medical.

Șoferul Grătianu Valeriu, neinvocând vreun motiv plauzibil, încălcând astfel prevederile pct. 11 din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13.05-2009, cu modificările ulterioare, potrivit căruia „conducătorul de vehicul este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului, de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de

medicamente cu efecte similare”, a refuzat categoric să fie supus testării alcooloscopice, cât și de la recoltarea probelor biologice în cadrul examenului medical efectuat la 28 octombrie 2017, ora 02.40.

Inculpatul Grătianu Valeriu în cadrul cercetării judecătorești nu a fost interogat, pe motivul neprezentării acestuia în ședințele de judecată, fapt din care, prin încheierea din 27 iunie 2019 s-a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului.

Deși inculpatul Grătianu Valeriu s-a eschivat de la prezentarea în fața instanței de judecată și a evitat să-și exercite dreptul său la apărare, instanța de judecată a considerat că drept urmare a analizei în ansamblu a tuturor probelor cercetate în ședința de judecată, vinovăția acestuia este confirmată pe deplin prin mijloacele de probă.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul Grătianu Valeriu a declarat recurs, prin care solicitat, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat. În motivarea recursului s-a invocat, că:

- vina sa nu a fost dovedită, dar dimpotrivă prin totalitatea probelor administrate în cadrul urmăririi penale, prezentate de acuzatorul de stat și examinate în ședința de judecată s-a demonstrat nevinovăția sa, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- analizând probele acuzării și a apărării administrate în dosar și cercetate în condițiile legii în prima instanță, cum ar fi: declarațiile martorilor acuzării și materialele cauzei se constată, că totalitatea acestor probe confirmă lipsa vinovăției sale în baza articolului dat;

- consideră că necesită a fi achitat deoarece în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii;

- analizând declarațiile martorilor acuzării a ajuns la concluzia, că din declarațiile acestora nu se poate deduce vinovăția sa așa cum pretinde acuzatorul de stat;

- concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii, au fost întemeiate pe presupuneri;

- conform art. 389 alin. (1) Cod procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. E necesar de a reține că în temeiul art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează că nici o probă nu are valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal la Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, a fost respins ca nefondat recursul declarat de inculpatul Grătianu Valeriu împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 05.08.2019, cu menținerea acesteia fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, inculpatul Grătianu Valeriu s-a eschivat atât de la organul de urmărire penală, cât și de la instanța de judecată în perioada de la 15.01.2018 pînă la 20.03.2018 și de la data de 09.01.2019 pînă la data de 10.04.2019, iar la data de 28.05.2019 a fost iarăși anunțat în căutare.

Astfel, avînd în vedere că inculpatul Grătianu Valeriu se ascunde de la prezentarea și în instanța de recurs și de a se apăra personal, la fel după cum s-a constatat și anterior în cadrul judecării cauzei în instanța de fond inculpatul se eschiva

de la prezentare în fața instanței, au fost întreprinse măsuri în vederea asigurării prezenței inculpatului, de pe adresa unde ultimul are domiciliu a parvenit avizul de recepție a citației pe numele inculpatului, pe cauză participă avocat care apără interesele inculpatului, totodată având în vedere comportamentul inculpatului și în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, în scopul netergiversării judecării cauzei și suportării cheltuielilor adăugătoare, instanța de recurs a decis judecarea cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute de art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, constatând că inculpatul intenționat se eschivează de la prezentarea în fața instanței de judecată.

Avocatul Rusnac Aliona în ședința instanței de recurs a susținut recursul declarat de inculpatul Grătianu Valeriu și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate.

Procurorul participant Prisacari Lilia în ședința instanței de recurs a solicitat respingerea recursului declarat de către inculpat ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în recurs prin pizma probelor administrate, legalitatea și temeinicia sentinței atacate, instanța de recurs a ajuns la concluzia că recursul declarat de inculpatul Grătianu Valeriu urmează a fi respins ca nefondat, iar sentința atacată urmează a fi menținută fără modificări.

Instanța de fond just a apreciat că pe cauză sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Grătianu Valeriu în fapta infracțională reținută în sarcina lui.

La părerea instanței de recurs, probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art. 101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza sentinței de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând pe deplin vinovăția inculpatului în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Deși inculpatul nu recunoaște vinovăția în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui, Colegiul penal consideră că probele administrate și puse la baza sentinței de condamnare de către instanța de fond demonstrează pe deplin că infracțiunea în cauză, reținută în sarcina inculpatului, a fost săvârșită de către inculpat, astfel instanța de fond administraînd și verificând probele prezentate, corect a conchis asupra vinovăției inculpatului, just calificând acțiunile lui.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui de către instanța de fond, nu echivalează cu achitarea lui, după cum se solicită în recursul declarat, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

Nu poate fi reținută ca fiind neîntemeiată afirmația invocată în recursul declarat, că instanța de judecată a interpretat și a aplicat incorect norma de drept penal ce sancționează fapta incriminată lui Grătianu Valeriu, deoarece în speță elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264/ 1 alin. (3) Cod penal.

În acest aspect instanța de recurs a indicat că, potrivit doctrinei penale, refuzul conducătorului mijlocului de transport față de care există temeieri suficiente de a presupune că se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau în stare

de ebrietate produsă de alte substanțe de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical presupune respingerea de către acesta a solicitării agentului constator, refuzul conducătorului de a se deplasa la instituția medicală pentru a fi supus examinării medicale întru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, precum și refuzul de a i se recolta probele biologice în cadrul acestui examen. Refuzul se consideră consumat din momentul respingerii cererii.

Astfel, instanța de recurs indică că pentru existența componentei de infracțiune prevăzută de art. 264/1 alin. (3) Cod penal este suficient refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

În același context Colegiul reține, că infracțiunea prevăzută de art.264/1 alin. (3) Cod penal RM este una formală, fiind consumată la momentul refuzului propriu-zis, astfel că în cazul inculpatului Grătianu Valeriu răspunderea penală a survenit la momentul în care el a refuzat de la testarea alcoolopică și respectiv de la recoltarea probelor biologice în vederea constatării stării de ebrietate și naturii ei.

Astfel, solicitarea invocată în recurs privind achitarea inculpatului Melentii Denis este total neîntemeiată.

Instanța de recurs a considerat că, recursul declarat de inculpatul Grătianu Valeriu este absolut declarativ, cu relatarea situației în viziunea autorului recursului, iar afirmațiile expuse în recurs sunt contradictorii circumstanțelor stabilite de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei, careva argumente întemeiate în recurs nu sunt invocate.

Instanța de recurs a considerat nefondată și solicitarea inculpatului și avocatului privind casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal, deoarece afirmațiile invocate de inculpat în recursul declarat nu pot servi temei pentru achitarea inculpatului Grătianu Valeriu, vina acestuia fiind demonstrată prin probele analizate, iar negarea vinovăției inculpatului fiind combătută prin ansamblul de probe ce dovedesc vinovăția inculpatului, careva temeiuri de achitare a inculpatului nefiind constatate.

Afirmațiile invocate în recurs de către Grătianu Valeriu precum că nu este vinovat de comiterea infracțiunii care i se incriminează, Colegiul penal le consideră ca un mod de apărare a inculpatului în vederea eschivării de răspundere penală, totodată nerecunoașterea vinei nu poate fi echivalată cu achitarea inculpatului, din moment ce probele administrate în instanța de fond dovedesc vina inculpatului pe deplin.

Din considerentele expuse instanța de recurs a considerat că, pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond este echitabilă faptei infractorice săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei și normele legale, instanța consideră că se va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar privarea lui de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un anumit termen va preveni săvârșirea de el a noi fapte penale.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, condamnatul Grătianu Valeriu, declară recurs în anulare, prin care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa. Recurentul invocă aceleași motive declarate în cererea de recurs (pct. 3 din prezenta decizie).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.456 alin.(1) și art.432 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În textul art.455 alin.(2) Cod de procedură penală, se specifică căror cerințe trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special conținutul acesteia.

Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art.453 Cod de procedură penală.

În speță, din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că, recurentul solicită casarea hotărârilor de condamnare adoptate în privința sa, pentru infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin.(3) Cod penal, deoarece sunt ilegale, însă nu a invocat nici un temei din cele prevăzute de art.453 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează că, dispoziția art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, stipulează expres care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare și anume.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alin.(2) al aceluiași articol prevede că recursul în anulare este inadmisibil, dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Potrivit art.6 pct.44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Colegiul penal reține faptul că, criticile formulate de către recurent în recursul în anulare declarat, au format obiect de examinare la judecarea cauzei penale în instanța de fond, care, ulterior au fost verificate de către instanța de recurs, asupra căroră aceasta s-a expus printr-o hotărâre motivată și argumentată, inclusiv asupra tuturor capetelor de cerere invocate de recurent.

Raportând normele citate, la textul recursului declarat, Colegiul penal conchide că, recurentul nu invocă circumstanțe concrete, considerate a fi relevante pentru dispunerea rejudecării cauzei și nu motivează în ce constă viciul fundamental admis de instanțele ierarhic inferioare la judecarea cauzei în privința lui, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărârea atacată, omițându-se integral argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, recursul în anulare al recurentului nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în alin. (1) art. 453 Cod de

procedură penală, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestuia, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de condamnatul **Grătianu Valeriu XXX**, împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 05 august 2019 și deciziei Colegiului penal la Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2019, în propria cauză penală, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, publicarea integrală la **24 iulie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan